

Etikettering m. H. t. Fundforholdene: Vegetation, Skygge eller Sol, Fugtighedsgrad, sandet eller leret Jord, Skrænters Orientering i Forhold til Verdenshjørnerne, evt. taget under Mos, Bark, Sten osv.

K. Stephensen.

III. Internationale Entomolog Kongres.

I Sommeren 1925 afholdtes i Zürich i Schweiz den 3die internationale Kongres for Entomologer. Skønt der i Foraaret 1925 blev sendt gentagne Opfordringer til Zoologisk Museum i København om enten selv at lade sig repræsentere eller dog i ethvert Tilfælde at sørge for, at Danmark blev repræsenteret ved Kongressen, lod det dog ikke til, at Sagen havde nogen videre Interesse for Museet, idet der ikke blev skaffet den fornødne Pengesum til at sende een eller flere Entomologer af Sted. Landbohøjskolen sendte heller ikke nogen Repræsentant.

Da jeg kom tilbage fra Færøerne, fik jeg Meddelelse om Kongressen, og da det paa dette Tidspunkt saa ud til, at Danmark skulde blive næsten det eneste vesteuropæiske Land, som ikke sendte Repræsentanter til Zürich, saa meldte jeg mig som Deltager, saa meget mere som vi herhjemme jo ingenlunde behøver at skamme os over vort Arbejde i Entomologien.

Kongressen skulde finde Sted 20.—26. Juli. Da jeg ønskede at besøge Zoologisk Museum i Berlin og Entomologisk Institut sammesteds, tog jeg fra København Fredag Morgen 18. Juli til Berlin med Ankomst samme Aften. Lørdagen benyttede jeg til dels at aflægge Zool. Mus. et Besøg, men da alle Embedsmændene Dagen i Forvejen var rejst til Zürich, fik jeg ikke noget ud af mit Besøg der. Eftermiddagen tilbragte jeg i det entomologiske Institut, der ligger i Villaforstaden Dahlem. Instituttets Leder, Dr. Walther Horn var ikke selv til Stede, han var allerede rejst til Zürich, men den kendte Berliner-Entomolog og Handlende Alexander Heyne modtog mig paa det venligste og førte mig rundt i Samlingerne, der foreløbig mest er en Bille- og Sommerfuglesamling med megen Vægt lagt paa det biologiske. Ogsaa et stort Bibliotek og en Portrætsamling findes.

Om Aftenen tog jeg fra Anhalterbanegaarden over Stuttgart til Zürich, hvor jeg paa Grund af en Fejl i Biletten først ankom Søndag Aften Kl. 11, og derved gik Glip af den Modtagelse som Kongresdeltagerne fik af forskellige Züricherforeninger Søndag Aften Kl. 8.

Mandag 20. Juli Form. Kl. 10 aabnedes Kongressen. Mellem 9 og 10 var der fra Sekretariatet i Universitetet uddelt Program, Medlemsfortegnelse, Emblem Tryksager af forsk. Slags, Reklamer m. m. Emblemet var en fiks Naal med Zürichs Vaaben i Emaillé samt en Naal mærket med vedkommende Deltagers Nummer i Medlemsfortegnelsen. Aabningshøjtideligheden foregik i Universitetets Aula. 250 Deltagere repræsenterende 27 Lande var anmeldt. Saavidt jeg kunde se var der Delegerede fra Ægypten, Danmark, Tyskland, Estland, Finland, Frankrig, England, Indien, Italien, Luxemburg, Holland, Oesterreich, Polen, Sverige, Schweiz, Spanien, Trinidad, Chekoslowakiet, Ungarn, U. S. A.,

Japan og New Zealand, ialt 22 Lande, medens Argentina, Brasilien, Mexiko, Australien og Sydafrika ikke havde givet Møde. Englænderne og Tyskerne var de talrigste. Det var da en meget repræsentativ Forsamling som Præsidenten, Dr. A. v. Schulthess-Rechberg fra Zürich saa ud over, da han aabnede Mødet. Rektor ved Zürichs Universitet Prof. Dr. Bleuler bød paa Universitetets og Byens Vegne Velkommen hvorefter der holdtes 2 Foredrag:

Ris: Insekterne geografiske Udbredelse i Schweiz (paa Tysk)
 Leiper: Nogle ikke opklarede Spørgsmaal i den medicinske Entomologi (paa Engelsk).

Derefter valgtes Lederne til de forskellige Afdelinger af Kongressen. Dette var dog nærmest en Formssag, idet Komiteen allerede i Forvejen havde udpeget de forskellige Embedsmænd og planlagt Møder og Foredrag, hvilket alt stod optegnet i det allerede trykte og omdelte Program. Dagene var saaledes delt, at der om Formiddagen fra Kl. 9 holdtes Fællesmøde for alle Deltagere og om Eftermiddagen fra 2³⁰ Møder i de forskellige Sektioner, af hvilke der var 4: 1) Morfologi, Anatomi og Fysiologi, 2) Systematik og Dyregeografi, 3) Nomenklatur og Bibliografi, 4) Biologi og Udviklingslære. Aabningsmødet valgte da ogsaa med Enstemmighed alle de foreslaaede Embedsmænd og vedtog Arbejdsplanen, der begyndte at virke med det samme. Ved Valget af Embedsmændene til de forskellige Sektioner var der taget Hensyn til alle de repræsenterede Lande; Danmark fik følgelig sin Repræsentant valgt ind i Præsidiet for Sektionen for Biologi og Udviklingslære paa Mødet 22. Juli.

— Den der maatte ønske mere indgaaende Besked med Forhandlingerne maa jeg henvise til den kommende trykte Beretning fra Mødet. Den vil bringe Referater af alle Foredragene, de vedtagne Resolutioner m. m. og den vil udkomme i Løbet af Foraaret 1926. Jeg skal dog kortelig prøve paa at give en Oversigt over Mødets Forløb forsaavidt det er muligt for en enkelt Mand at kunne det.

Der blev i de 6 Arbejdsdage holdt 70 Foredrag og 5 Gange diskuteret Nomenklaturregler. Det siger sig selv, at den enkelte Deltager maatte vælge i denne Mangfoldighed det der interesserede ham mest, og den, der som Undertegnede bare var en Privatmand og ikke senere skulde afgive Beretning til Regering eller offentlige Institutioner, kunde jo netop vælge.

Af Foredragene i de forskellige Sektioner om Mandagen valgte jeg at høre:

Polyszynski: Embryologische Untersuchungen über Strepsipteren.
 Bischoff: Über neue Hymenopterenzwitter.

W. Horn: Über die Notlage der systematischen Entomologie mit besonderer Berücksichtigung der Verhältnisse in Deutschland und mit Reformvorschlägen.

Det første Foredrag drejede sig om et Tilfælde af Polyembryoni iagttaget i Polen hos fuldmodne Strepsipterhunner udtaget af Værten.

Horns Foredrag berørte en anden Sag, der angaar os alle: Systematikken. Det kan ikke nægtes at de fleste Entomologer i vore Dage er Biologer og at der er kun meget faa Systematikere. Da det imidlertid er indlysende, at Biologernes Arbejde svæver i Luften hvis de ikke kan faa deres Arter bestemt, saa er det rimeligt, at der fra forskellige Sider arbejdes paa en Forandring, og at navnlig Museumsmand er meget stærkt interesserede i Spørgsmaalet er ligesaa naturligt.

Men om der overhodet er noget at gøre for Tiden er et ganske andet Spørgsmaal. Det gaar vel i denne Sag som i saa mangen anden: Moden spiller en Rolle. For Tiden vil alle undersøge Livsforholdene hos deres Yndlinge, om 20 Aar er det maaske helt andre Ting som optager Sindene. Diskussionen efter Horns Foredrag synes at give ham Ret i, at man rundt i Landene virkelig føler Savnet af dygtige Systematikere.

Om Aftenen samlede Deltagerne til en fri Komsammen paa en lille Ø Bauschanzli i Limmatfloden, med god Musik og lette Forfriskninger. Aftenen var saare smuk med en bedøvende Duft af Lind og med et Mørke som vi ikke kender under vore Breddegrader midt i Højsommeren.

Tirsdag 21. Juli. Fællesmødet: Howard var Præsident. Jeg paa-hørte de 4 anmeldte Foredrag:

E. B. Poulton: Dr. V. G. L. van Somerens breeding experiments on *Charaxes etheocles* in Uganda and *Pseudocraea lucretia expansa* in Kenya Colony.

K. Escherich: Die Entwicklung der angewandte Entomologie in Deutschland.

Pictet: Sur la parthenogenese et l'égalite numerique des sexes chez les Lepidoptères.

Handlirsch: Teleologische und phylogenetische Betrachtung in der Ethnologie der Insekten.

Om Eftermiddagen hørte jeg i 2 af Sektionerne.

Balfour-Browne: Social life among larvas.

Sjøstedt: Vort Kendskab til Afrikas Termiter.

Bischoff: Über die systematische Stellung einiger isoliert stehender Hymenopterenfamilien.

Poulton: Protective resemblance of certain African insects to the blackened Cereas caused by grass-fires.

Schulthess: Atypische Wespenester.

Poulton foreviste en Samling Insekter, Græshopper, Biller m. m. som havde et saa svært Udseende at de paa en ganske forbløffende Maade lignede de afsvedne og afbrændte Græsmarker, som man i Tørtiden finder overalt i Troperne. V. Schulthess foreviste ogsaa en Del Materiale til sit Foredrag.

Aftenen tilbragtes paa Uetliberg. Organisationskomiteen havde inviteret Deltagerne til gratis at deltage i Turen. Man kører med den meget stejle Klippebane omtrent op til Toppen, hvor der ligger et Hotel, hvorfra man har vide Udsigter ind over de snedækte Alpe-toppe og ned over Züricher Sø og Byen. Navnlig da det begyndte at mørkne og de Tusinder af Lygter tændtes i Smaabyerne langs Søen og i Zürichs Gader fik Deltagerne et Indtryk af uforglemmelig Skønhed. Ogsaa Hjemturen gennem Granskovene under den dybsorte stjernebesatte Himmel var meget stemningsfyldt.

Onsdag 22. Juli. Handlirsch var Præsident. I Fællesmødet holdtes følgende Foredrag:

Van Bemmelen: Das Farbenmuster der mimetischen Schmetterlinge.

Trägårdh: Some methods of research in Forest Entomology.

Af Foredragene om Eftermiddagen hørte jeg følgende:

Kemner: Die Zucht von der Larve einer echten Termitoxenia.

Ferrière: Hymenoptères myrmécophiles.

Börner: Über die Larve von *Micropteryx calthella*.

Minkiewicz: A study on the morphology and biology of *Psylla mali*.

Kemners Foredrag gav Anledning til en Forhandling mellem Wasmann, Schmitz og Foredragsholderen. Wasmann har hidtil forfægtet den Mening, at *Termitoxenia* var imaginipar, mens Kemner her forelagde uomstødelige Beviser paa at der virkelig eksisterer en fritlevende Larve. Baade Schmitz og Wasmann holdt paa, at Kemner ikke havde bevist, at alle *Termitoxenier* havde fritlevende Larver, og at man dog ogsaa maatte tage Hensyn til Assmuth som havde opholdt sig i 3 Aar i Indien og meget ivrigt studerede *Termitoxenia* under sit Ophold dér. — Ferrière foreviste en Samling myrmicophile Hvepse. Efter Mødet foreviste en anden af Deltagerne en Del myrmicophile Rovbiller. Begge Samlinger indeholdt store Sjældenheder og de gav Anledning til mange Bemærkninger fra forskellige (Wasmann, Thompson, Bischoff o. fl.) — Börners Foredrag gik ud paa i Enkeltheder at vise at *Micropteryx* for Sommerfuglene spiller samme Rolle som *Archæopteryx* for Fuglene.

Torsdag den 23. Juli. Van Everts var Præsident. I Fællesmødet holdtes flg. Foredrag:

W. Petersen: Ueber den Artbegriff.

Handlirsch: Teleologische und phylogenetische Betrachtung in der Ethologie der Insecten.

Horváth: La distribution des Hemipteres.

Williams: Some unsolved problems of Butterfly migration.

Beiper: Some outstanding Questions in Medical Entomology.

Om Eftermiddagen deltog jeg i Mødet i 3. Sektion (Nomenklatur og Bibliografi), hvor W. Horn holdt Foredrag:

Ueber die Geschichte der ältesten Entomologie und den Einfluss des Christentums in seinen ersten Jahrhunderten.

Foredragsholderen paaviste den iøjnefaldende Nedgang som finder Sted i al videnskabelig Syssel i Kristendommens første Aarhundreder. Skønt Foredraget ikke var uden Brod mod Paverne og ikke tillagde Romerrigets Undergang ret stor Betydning, blev der alligevel ingen Diskussion, idet de tilstedeværende Jesuiter tav stille. Wasmann, der var Præsident, sluttede meget elskværdigt af med nogle korte Bemærkninger.

Om Aftenen var der fælles Rundsejlsads paa Züricher Sø. Komiteen inviterede. Sejlturen over den stille Sø var henrivende. Vi gik i Land ved et højtliggende Traktorsted, Au, for at faa lidt at spise. Hotellet var aabenbart ikke forberedt paa en saa stor Invasion, for det kneb med at skaffe alle noget at spise. Hjemturen der foregik efter Mørkets Indtræden var helt uforglemmelig med de mange Lys rundt om Søen og den dybsorte Stiernehimmel ovenover. — Det er umuligt at lade være med at lægge Mærke til at Zürich er gennemstrømmet af en Flod; navnlig naar man om Aftenen færdes paa Gaderne med de oplyste Butiksvinduer ser man disse dækkede af et Utal af Smaamyg i mange Arter (*Chironomider*) og ogsaa mange Døgn- og Vaarfluer. Og om Dagen ser man Hestene gaa for Vognene med Hætter med Øretutter over Hovedet og en Metalspand med rygende Torveild hængende paa Vognstangen. Det er aabenbart Kvægmyggene (*Simulierne*), der skal skræmmes væk.

Freitag 24. Juli. Jablonowski var Præsident. I en lille Tale fremsatte han en varm Hyldest til den anvendte Entomologi, idet han

særlig rettede denne Hyldest til Howard, der var til Stede. Der holdtes i Fællesmødet følgende Taler:

Fletcher: Entomology in India.

M. Hering: Die Oligophagie der blattminierenden Insekten im Lichte der modernen botanisch-serodiagnostischen Forschungen.

E. Wasmann: Die Mimikry bei ecitophilen und attophilen Staphyliniden und ihre Gesetze.

Det første Foredrag var for langt og trættede derfor, skønt det blev holdt paa et meget letforstaaeligt Engelsk, og dertil kom, at Lysbilledapparatet virkede meget slet under Fremvisningen af Lysbillederne. — Wasmanns Foredrag var egentlig ogsaa for langt, men det blev holdt med stor Kraft og Livlighed og det behandlede et Emne, som interesserer alle Zoologer.

Af Eftermiddagens Foredrag overværede jeg kun dem i 1. Sektion (Morfologi m. v.) idet jeg selv demonstrerede min Præparationsmetode af Smaahvepse i denne Afdeling. — Først foreviste Dr. Vonwiller (Zürich) et Apparat til Jodret Ovenbelysning af mikroskopiske Præparater. Apparatet er fremstillet af Leitz. Det bestaar af et kort Rør, der skrues paa nederste Ende af Tubus. Paa Siden af dette Rør er der en Aabning hvorigennem man f. Ex. med en Lommelampe kan kaste Lys ind i et Prisme som saa kaster Lyset ned paa Objektet. Objektivet skrues fast i dette Rør. Det hele var yderst simpelt og meget billigt og det virkede ganske forbløffende at se Tingene saaledes belyst. — Derefter talte jeg selv; og sluttelig oplæste Ferriere et Foredrag af Bugnion:

La voie bucco-pharyngée chez la Scolie et chez l'abeille maconne.

Om Aftenen var der Festmiddag paa Hotel Dolder ovenfor Zürich. Retterne var udsøgte og der var kun een Slags Vin. Schultess talte for Entomologerne og den entomologiske Videnskab, Statspræsidenten i Zürich for den internationale Videnskabs Solidaritet, Howard for Kongressens Præsident. Derefter talte Everts (Holland), Horvath (Ungarn), Schuberg (Berlin), Poulton (Oxford) Laur (Zürich), M'Dougall (Edinburgh) en sprudlende vittig Tale for Damerne, Bolivar (Spanien), Sjøstedt (Stockholm), Fru Handlirsch, Van Bemmelen og fl. En straalende Fest uden en eneste Mislyd.

Lørdag 25. Juli. Afslutningsmødet. Poulton var Præsident. Fig. Foredrag holdtes:

Brun: Zur vergleichenden Anatomie des Insektengehirns.

Jordan: On Xenopsylla and allied genera of Siphonaptera.

Derefter drøftedes og vedtoges forskellige Resolutioner. Først en Resolution om, at nye Slægter ikke for Fremtiden anerkendes med mindre Slægtsbeskrivelsen er bilagt med Henvisning til en bestemt Art, gammel eller ny*). Dernæst en Resolution om, at der bør ansættes flere

*) Denne Resolution er senere blevet omsendt til alle entomologiske Tidsskrifter. Den har følgende Ordlyd:

The provisional committee, elected for the duration of the Congress, proposed and the Congress, in its General Meeting of 25th July, unanimously passed the following Resolution:

The Congress considers it desirable to express the opinion

1) that in future (i. e. from the time when the revised rules of nomenclature have become law) it shall be compulsory for the publication of a new genus to be accompanied by a description of the genus as well as by the citation of an already known species or by the description of a new one; and

manuelle Medhjælpere paa Museerne end der findes nu, idet der henvises til det menigsløse i, at Museernes videnskabelige Medarbejdere bruger en stor Del af deres Tid til Konservator- eller Præparatorarbejde. — Det vedtoges at vælge en permanent Sekretær og en Eksekutivkomitee for de internationale entomologiske Kongresser. Eksekutivkomiteen skal vælge Mødestedet for 4. Kongres (1928). — Schultess sluttede derpaa den 3. internationale Entomologkongres.

Søndag 26. Juli var bestemt til Udflugter. Der var to at vælge imellem: en 2 Dages Tur til Pilatus og en Tur til Rigi. Turen til Pilatus var mig for kostbar, og da jeg i det hele taget ikke sætter megen paa Pris paa at trækkes rundt i Flok, valgte jeg at tage alene til Rigi. Det var en „Billigtur“ med Dampskibsrejse over Zürichersø og derefter Jernbane til Rigi, man da det regnede Søndag Morgen blev Turen aflyst. Op ad Formiddagen klarede det af, hvorefter jeg tog til Zug, en herlig gammel By, der ligger lige over for Alpekedens højeste Parti; Pilatus ligger lige midt bag Zugsø. Her tilbragte jeg en fornøjelig Eftermiddag med at se paa Dyr og Planter og gamle Huse.

Mandag Morgen gik Turen over Paris, London og videre til København.

Blandt de Ting som Mødet bød paa var et Besøg i Concilium Bibliographicum næsten det interessanteste. I denne Anstalt registreres al den videnskabelige Litteratur og der laves et Kartotek af Navnesedler over hver eneste Afhandling der fremkommer. Man kan abonnere paa f. Ex. Billelitteraturen. Man vil da i Aarenes Løb modtage Kort, hvorpaa hver Afhandling om Biller er opført med Førfatternavn, Aarstal, Titel og Publikationssted. Museer kan naturligvis faa alt om Insekter o. s. v. og paa den Maade erhverve sig et praktisk Seddelkatalog. Som en Opmærksomhed til Deltagerne i Kongressen fik hver der havde publiceret et eller flere Arbejder overrakt et Kort med Navn, Titel o. s. v. paa en af hans egne Afhandlinger. Selv fik jeg et: *Aphelocheirus montandoni* fra Varde Aa . . . alt rigtig stavet, hvad der gjorde et dybt Indtryk paa mig — vi er jo ellers vante til at se vore Ord stavet paa en mere eller mindre barbarisk Maade, naar Fremmede skal skrive dem.

2) that in future a new name published must be accompanied by a description in words (or a reference to a former such description) also in the case of Lepidoptera.

Dr. J. Waterston proposed and the Meeting unanimously agreed that this Resolution be sent to all Editors of Entomological Journals.

J. P. Kryger.

Et Angreb af *Lochmaea suturalis* Th. paa Lyng (*Calluna*).

Botanikerne, der til Stadighed undersøger Vegetationer i Magle-mose i Gribskov (Nordsjælland), har allerede i flere Aar lagt